

НЕФТ ҚАДРЛАРЫ УФРУНДА

М. Әзизбәев адына Гырмызы Әмәк Бајрагы орденли Азәрбајҹан Нефт вә Кимја Институту ректорлугунун, партия вә јерли комитеттеринин, комсомол вә һәмкарлар иттифагы тәшкилатларынын органы.

№ 15 (593)

Шәнбә, 24 июн 1967-чи ил

Гијмати 1 гәп.

2

ВИЗИМ ЈУБИЛЯР

ИСТЕДАДЛЫ АЛИМ, ТӘВАЗӘКАР ИНСАН

Бұхар күч машиналары вә гургулары кафедрасының мудири, техника елмләри доктору, профессор Әдәм Әличаббар оғлу Оручалиевин аниада олмасының 60, педагоги вә елми фәзлийәттінен 36 или тамам олмушадур.

Ә. Ә. Оручалиев институтумузун Ҙетишдирмәсідір. О, 1931-чи илде мұһәндис-техниколог ихтисасыны - битириб, аспирантурада сақлағышады. Ені заманда термодинамика вә истилик машиналары кафедрасында ассистент ишләмишdir.

1932-чи илдән башлајараг Ә. Ә. Оручалиев «Теплотехника» вә «Техники термодинамика», 1936-чы илдән исә «Бұхар турбинләри вә конденсацыйа гургулары» курсләре үзера мұназирләр охујур. Онун мұназирләрини тәләбәләр һәмиша бөյүк марагла динләйндерләр. Ә. Ә. Оручалиев мұназирләрнәдә елм вә техниканың соң наулийәтләрнәдә истифадә едір, ону жени фактларла зәнкүләшдирир.

Институтда кечирилән эн яхшы мұназирәчи мұсабигәсінде о, бирнинчи мұкафата лајиг қөрүлмушадур.

Истилик мұнәррикләри кафедрасында апардығы елми ишни онун вә ихтисасына дәрнәдән јијеләнмөсінә бөйүк көмөйи олур. О, 1937-чи илде «Дахили җағта мұнәрриклия» ишләрнәдә ахма нәзәрийәси вә онун тә'жипи» мөвзусунда пәннәзделик диссертасијасы мұдафиә едір.

Ә. Ә. Оручалиев али мектебдә ишләмәккә бәрабәр истеңсалатда да әлагасини үзмур. 1934—1939-чу илләрде о, һәм тәләбәләр гарышсында мұназирләр охујур, һәм да, истеңсалатда мұнәндис вәзиғесинде چалышыр. О, елми ишдә олдуғу кими истеңсалатда да өзүнүң јүксәк ерудисија малик бир мұтахәсис кими көстәрир.

Електрик станцијаларының истилик агрегатларының яхшылаштырмаг учын бир сырға сәмәрәли тәклифләр иралы сүрүр. Онун әрәбәрліги алтында

Азенерго системинин електрик станцијаларында бұхар-турбин гургулары тәддиге едилмиш вә сыйгадан кечирилмәйдір. Електрик станцијаларының ишнән техники анализ групнун рәһбәри ишләжән Ә. Ә. Оручалиев бұхар-күч гургуларының истнесмар едилмәсінде бир сырға мүрәккәб мәсәләләрін һәлл едір.

Азенерго системинин електрик станцијаларында мәс'ул ишләрдә چалышан мұнәндисләри өнүн диссертасијасына յүксәк гијмет берміншідір. 1963-чу илде Ә. Ә. Оручалиевин Лондонда әшер олунан «Тепло и массоперенос» журналында «Реал газ динамикасында зәрбә далгасы нәзәрийәсінә даныр» асәри чап олунмушадур.

Назырда профессор Ә. Ә. Оручалиев тәзілгеләрде реал газларын ахымы саңасында бөйүк елми-тәддигат иши апарыр. Онун елми ишләри макистрал газ көмәрләринин мұхтәлиф мәсәләләрнин һәлл етмәк үчүн бөйүк әһәмијәт кәсб едір.

О тәз-тез «Нефт вә газ» журналында елми мәгаләләрде чыыхыш едір. Иди онун 40-дан соң елми мәгаләсі вардыр.

Ә. Ә. Оручалиев 1945-чи илдән СССР-нин үзвідүр. О, елми-педагоги ишлә җанашы ичтимай ишә дә бөйүк дилгәт җетирир. Индија кими проф. Ә. Ә. Оручалиев бир сырға медалларла тәлтиф олунмушадур.

60 яшшының тамам олмасы мұнасақтала институтумузун колективи проф. Ә. Ә. Оручалиеви үрекдан тәбррик едір, она чан саглығы вә мұваффағијәтләр арзулајыр.

дос. М. М. САЛАМАЗДӘ,
енергетика факультетинин
деканы.

проф. К. В. ПОКРОВСКИ,
әмәкдар елм хадими, техника елмләри доктору